کد خبر: ۲۸۴۰۲۸
دوشنبه ۱۱ مهر ۱۴۰۱ ۱۳:۰۶

سیاست‌گذاری اقتصادی بخش فرهنگ

بررسی اثر سیاست تنظیمی کپی‌رایت بر درآمد نویسندگان ادبی در ایران

مقالهٔ «سیاست‌گذاری اقتصادی بخش فرهنگ؛ بررسی اثر سیاست تنظیمی کپی‌رایت بر درآمد نویسندگان ادبی در ایران» را حمیدرضا ششجوانی نوشته و در اقتصاد و تجارت نوین، سال ۱۶، شمارهٔ ۳، پاییز ۱۴۰۰ منتشر شده است.

قدیمی‌ترین سیاست تنظیمی بخش فرهنگ، قانون حمایت از مؤلفین، مصنفین و هنرمندان (کپی‌رایت) است که بیش از ۵۰ سال از تدوین و اجرای آن در کشور می‌گذرد. لیکن تبعات اقتصادی این سیاست به‌ندرت بررسی شده است. چارچوب مفهومی این بررسی براساس پژوهش‌های کلیدی اقتصاد کپی‌رایت دربارهٔ اعطای حقوق انحصاری کپی‌رایت به‌مثابهٔ مشوق‌های اقتصادی شکل گرفته است. روش پژوهش کمی و به شیوهٔ پیمایش بوده است. رگرسیون خطی چندگانه و همبستگی ناپارامتریک تکنیک‌های تحلیل داده‌ها بوده که با استفاده از نرم‌افزار SPSS ۲۳ انجام شده است. یافته‌های این مطالعه نشان می‌دهد درآمد ناشی از کپی‌رایت در میان نویسندگان ایرانی حداکثر ۴% از میانگین درآمد خلاق آن‌ها را تشکیل می‌دهد. براساس نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه، متغیر «تخلف در قرارداد» اثر مستقیم و منفی بر درآمد کپی‌رایت نویسندگان دارد. مدل به دست آمده نشان می‌دهد چنان‌چه تخلف در قرارداد یک سطح کم‌تر شود، درآمد کپی‌رایت آن‌ها حدود ۱۲۴% افزایش می‌یابد. متغیر «تعداد کتاب‌های ترجمه شدهٔ نویسنده به زبان دیگر» اثر مستقیم و مثبت بر درآمد ناشی از کپی‌رایت دارد و به ازای داشتن یک کتاب ترجمه شده به زبان دیگر، ۱۷۵% به درآمد کپی‌رایتی نویسندگان افزوده می‌شود. درنهایت می‌توان گفت: روابط میان متغیرها و جهت اثرگذاری در راستای هدف سیاست‌گذار بوده، اما این تأثیر بسیار اندک بوده است.